



## بسمه تعالی

### آیین نامه آموزشی دوره دکتری پژوهشی محور

#### مقدمه

هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی به منظور تربیت پژوهشگران متخصص و بکارگیری توان دانشجویان دکتری در انجام پژوهش‌های منطبق با نیازهای جامعه است.

این آیین نامه با استناد به مجوز شماره ۲/۳۳۶۱۹۷ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۷ معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شیوه نامه اجرایی و نظارتی دوره دکتری پژوهشی محور به شماره ۱۴۵۵۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۱۸ و بر مبنای آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۷ و ما بعد مصوب شورای آموزشی دانشگاه شهید بهشتی مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۳۰ تنظیم شده است.

#### ماده ۱- تعاریف:

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور دانشگاه شهید بهشتی است.
۳. شورای آموزشی دانشگاه: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است. این شورا به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی تشکیل می‌شود.
۴. واحد آموزشی: واحدی از دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت می‌کند، مانند دانشکده ادبیات و علوم انسانی، پژوهشکده لیزر و پلاسما، و ...
۵. گروه آموزشی: کوچک‌ترین واحد سازمانی در ساختار دانشگاه که عهده‌دار انجام امور آموزش و پژوهش در یک رشته/گرایش علمی است.
۶. شورای واحد: شورایی است که در سطح واحد آموزشی با حضور رئیس، معاونین و مدیران گروه‌های آموزشی واحد تشکیل می‌شود.
۷. دوره دکتری پژوهشی محور: دوره دکتری تخصصی که با محوریت پژوهش و مشتمل بر اخذ واحدهای درسی محدود و ارائه رساله برگزار می‌شود.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهبازی،

دانشگاه شهید بهشتی،

معاونت آموزشی دانشگاه،

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



۸. طرح پژوهشی تقاضا محور: این نوع طرح پژوهشی دارای کارفرمای مشخص است که برابر قرارداد، اجرای آن به دانشگاه واگذار و اعتبارات کامل طرح به همراه هزینه‌های نظارت بر آن، توسط کارفرما تأمین و نتیجه کار نیز تحویل گرفته می‌شود.
۹. ارزیابی جامع پژوهشی (تصویب طرح پیشنهادی رساله): بررسی قابلیت‌های پژوهشی و توانمندی تحلیل و استنباط دانشجو است که بر مبنای بررسی طرح پیشنهادی رساله (طرح‌واره) دانشجو انجام می‌شود.
۱۰. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.
۱۱. دانشجوی شهریه پرداز: منظور دانشجویی است که هزینه دوره تحصیلی خود را بر اساس مصوبه هیأت امنای دانشگاه پرداخت می‌کند.
۱۲. استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه با مدرک حداقل مرتبه استادیاری، که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در طول تحصیل به عهده دارد.
۱۳. استاد مشاور: مسئولیت مشاوره در پیشبرد اهداف رساله را بر عهده دارد و از میان اعضای هیأت علمی و یا متخصصان حرفه‌ای خارج از دانشگاه انتخاب می‌شود.
۱۴. متخصصان حرفه‌ای: صاحب‌نظران یا کارشناسان با تجربه در سایر بخش‌های جامعه که دارای مهارت و صلاحیت حرفه‌ای (در گرایش معین) به تأیید مراجع ذی‌ربط دانشگاه هستند.
۱۵. رساله: مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته تحصیلی، و با راهنمایی استاد/استادان راهنما بر اساس استانداردهای پژوهشی دانشگاه، با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.
۱۶. داور: عضو هیأت علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری است که برای ارزیابی کمی و کیفی رساله دانشجو انتخاب می‌شود.
۱۷. دوره مشترک با سایر دانشگاه‌ها: دوره‌ای است که بر اساس ضوابط مصوب وزارت و دانشگاه با مشارکت سایر دانشگاه‌ها و یا موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی برگزار می‌شود.

## ماده ۲- شرط پذیرش در دانشگاه:

۱. داشتن مدرک کارشناسی ارشد مورد تایید وزارت؛
۲. تایید صلاحیت عمومی ورود به دوره؛
۳. احراز توانایی در بکارگیری زبان خارجی (طبق تبصره همین ماده)؛
۴. قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه به یکی از روش‌های زیر:
  - پذیرش دانشجو بر مبنای مقررات استعدادهای درخشان و یا بر اساس مصوبات مورد تأیید وزارت و دانشگاه (مانند جایزه شهید احدی)؛
  - پذیرش داوطلبان غیر ایرانی بر اساس آئین نامه‌های مصوب وزارت و دانشگاه؛

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریار،

دانشگاه شهید بهشتی،

معاونت آموزشی دانشگاه،

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



- انتقال دانشجویان دوره دکتری شاغل به تحصیل در یکی از موسسات معتبر خارج از کشور در پردیس خودگردان دانشگاه، طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل.

**تبصره:** احراز توانایی دانشجو در بکارگیری زبان خارجی، از طریق شرکت در آزمون‌های معتبر زبان و کسب حداقل امتیاز به شرح زیر تعیین می‌شود و ارائه گواهی آن، شرط لازم برای صدور مجوز ارزیابی پژوهشی است.

**الف.** آزمون زبان انگلیسی با کسب حداقل نمره‌های زیر برای "دانشجویان دکتری غیر از گروه زبان و ادبیات انگلیسی".

- (TOEFL IBT: ۶۱- TOEFL PBT: ۵۰۰) , (IELTS: ۵/۵) , (TOLIMO: ۵۰۰) , (ITEP: ۳/۵) , (MSRT, MCHE: ۵۰);

- حداقل نمره ۵۰ از آزمون زبان انگلیسی برگزار شده در دانشگاه شهید بهشتی؛

- حداقل نمره ۶۰ از آزمون‌های زبان انگلیسی برگزار شده در سایر دانشگاه‌های رتبه یک.

**ب.** آزمون زبان انگلیسی با کسب حداقل نمره‌های زیر، خاص "دانشجویان دکتری گروه زبان و ادبیات انگلیسی":

- (TOEFL IBT: ۱۰۰- TOEFL PBT: ۶۰۰) , (IELTS: ۷);

**ج.** چنانچه گروه مربوط دانستن زبان خارجی دیگری را به جای زبان انگلیسی لازم بداند، معادل‌سازی لازم پس از تصویب کمیسیون تخصصی آموزشی حوزه دانشی و شورای آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر خواهد بود، مانند موارد زیر:

- آزمون زبان فرانسه DELF با کسب حداقل نمره ۳۵۰؛

- آزمون زبان آلمانی TEST-DAF با کسب حداقل نمره ۳ از ۵.

**د.** دانشجوی رشته دکتری معارف اسلامی، در صورت موافقت گروه مربوط می‌تواند مدرک زبان عربی را به شرح زیر جایگزین مدرک زبان انگلیسی نماید:

- آزمون زبان عربی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی با کسب نمره حداقل ۶۰٪؛

- آزمون زبان "اشتمال" و "شامل" دانشگاه‌های رتبه یک با کسب نمره حداقل ۶۰٪ نمره کامل آزمون مورد نظر.

**ه.** دانشجوی دکتری غیر ایرانی در صورت عدم ارائه ۱۰۰٪ حد نصاب نمره زبان خارجی قابل قبول به دانشگاه، می‌تواند به شرح زیر عمل کند:

- کسب ۷۰٪ حد نصاب نمره زبان خارجی قابل قبول + موفقیت در آزمون زبان فارسی یا انگلیسی دانشگاه با کسب نمره حداقل ۷۰ از ۱۰۰ در آزمون مذکور.

**و.** دانشجویان دکتری شاهد، ایشارگر و مربیان دانشگاه‌ها در صورت عدم ارائه ۱۰۰٪ حد نصاب نمره زبان قابل قبول به دانشگاه، می‌توانند به شرح زیر عمل کنند:

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.



معاونت آموزشی دانشگاه

▪ کسب ۸۰٪ حد نصاب نمره زبان خارجی قابل قبول + موفقیت در آزمون زبان انگلیسی دانشگاه با کسب نمره حداقل ۷۰ از ۱۰۰ در آزمون مذکور.

ز. دانشجویی که یکی از مقاطع تحصیلی قبلی خود را در یک دانشگاه/ موسسه مورد تأیید وزارت، به زبان انگلیسی گذرانده و یا زبان آن دوره تحصیلی مشمول شرایط مندرج در بند "ج" همین تبصره است از ارائه گواهی زبان معاف می‌باشد.

**ماده ۳-** آموزش رایگان در مقطع دکتری، صرفاً یک بار و در یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

**ماده ۴-** شروع سال تحصیلی، زمان‌بندی و سایر فرایندهای آموزشی بر اساس تقویم آموزشی مصوب هیأت رئیسه دانشگاه، و سایر دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی معاونت آموزشی دانشگاه صورت می‌پذیرد.

**ماده ۵-** تحصیل هم‌زمان دانشجوی دکتری در کلیه مقاطع تحصیلی دانشگاهی "اعم از دولتی و غیر دولتی" ممنوع است.

**ماده ۶-** واحد آموزشی موظف است در ابتدای تحصیل دانشجو، یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه را بر اساس ضوابط مربوط، به عنوان استاد راهنمای اصلی (پژوهشی) دانشجو تعیین و در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت نماید.

### تبصره:

**الف.** در شرایط خاص و با تأیید شورای واحد، انتخاب استاد راهنمای اصلی دانشجو از بین اعضای هیأت علمی سایر واحدهای دانشگاه نیز بلامانع است.

**ب.** دانشجو مجاز است به پیشنهاد استاد راهنمای اصلی و با تأیید گروه آموزشی علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد، مشروط به این‌که سهم استاد راهنمای اول از هدایت رساله حداقل ۶۰٪ باشد. استاد راهنمای دوم می‌تواند از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و با مرتبه علمی حداقل استادیاری تعیین شود.

**ج.** انتخاب استاد مشاور/ مشاورین به پیشنهاد استاد راهنما، با رعایت ضوابط مصوب دانشگاه، تأیید گروه و واحد آموزشی امکان‌پذیر است.

**د.** مجموع سهم حق تحقیق گروه راهنمایی کننده رساله (استادان راهنما و مشاورین) بیشتر از ۱۰۰٪ نخواهد بود.

**ماده ۷-** دانشجو موظف است از بین طرح‌های پژوهشی تقاضا محور، هم‌زمان با پذیرش، طرح پیشنهادی رساله خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و پس از تصویب شورای واحد، فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

## تبصره:

**الف.** طرح پژوهشی تقاضا محور باید دارای شرایط زیر باشد:

- ۱- مورد نیاز یک کارفرمای خارج از دانشگاه باشد.
  - ۲- طرح پیشنهادی طرح مراحل ارزیابی تخصصی (شامل داوری، تأیید شورای پژوهشی دانشگاه و کارفرما) را طی نموده باشد.
  - ۳- طرح پژوهشی باید به لحاظ علمی، حداقل در حد رساله دوره دکتری مورد نظر دانشگاه باشد.
  - ۴- شرح خدمات و هزینه اجرای طرح پژوهشی، مشخص باشد و تأمین آن توسط کارفرما طی قراردادی (مطابق الگوی مورد تأیید معاونت) بین دانشگاه و کارفرما امضاء و مبادله شده باشد.
  - ۵- مدت قرارداد باید متناسب با زمان تحصیل دانشجو باشد.
  - ۶- مبلغ مصوب باید در قرارداد قید شده و متناسب با هزینه‌های رساله باشد.
  - ۷- نحوه هزینه کرد اعتبار طرح مطابق ضوابط دانشگاه باشد.
  - ۸- مسئولیت اجرای طرح پژوهشی به استاد راهنما واگذار شده باشد و حداقل هر شش ماه گزارش پیشرفت طرح به دانشگاه با امضای استاد راهنما تحویل شود.
- ب.** طرح‌های کلان و ملی مصوب شورای عالی وزارت، می‌توانند به عنوان طرح پژوهشی تقاضا محور، مبنای پذیرش دانشجو قرار گیرند.
- ج.** دانشجویان غیر ایرانی و دانشجویان انتقالی ایرانی از موسسات و دانشگاه‌های خارج از کشور مشمول مفاد ماده ۷ نمی‌باشند.

**ماده ۸-** تحصیل در دوره دکتری به صورت تمام وقت است.

**تبصره:** دانشجو موظف است در زمان‌هایی که گروه تعیین می‌کند در دانشگاه حضور یابد و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی خود را انجام دهد. تحصیل دانشجویانی که در استخدام موسسات دولتی یا غیر دولتی هستند، منوط به موافقت محل خدمت با تحصیل دانشجو به صورت تمام وقت است. در غیر این صورت، دانشگاه مجاز به محروم نمودن دانشجو از ادامه تحصیل خواهد بود.

**ماده ۹-** مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری، حداقل ۵ نیمسال تحصیلی و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی

است که در آن، طول مدت مرحله آموزشی ۲ نیمسال تحصیلی می‌باشد. با اتمام سنوات مجاز امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

## تبصره:

**الف.** در صورت لزوم، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای واحد، می‌تواند یک نیمسال به مرحله آموزشی دانشجو اضافه شود.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

**ب.** در شرایط خاص در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، به دانشجو اجازه داده می شود با پیشنهاد استاد راهنما، تأیید گروه و شورای واحد، در نیمسال نهم به تحصیل ادامه دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. تصمیم گیری درخصوص تقاضای ادامه تحصیل وی، در اختیار کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

**ج.** برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، اخذ اولین سنوات اضافی تحصیلی به صورت رایگان، و در صورت اخذ سنوات اضافی از کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه، دانشجو ملزم به پرداخت هزینه، طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

**ماده ۱۰-** تعداد واحدهای دوره دکتری ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۳ تا ۸ واحد درسی (در قالب حداکثر ۳ درس) و ۲۸ تا ۳۳ واحد رساله است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می شود. گروه آموزشی موظف است در نیمسال اول سال تحصیلی دانشجو، تمامی دروس را ارائه نماید.

**تبصره:** در صورتی که دانشجو موظف به گذراندن بیش از یک درس باشد، نمی تواند همه دروس خود را با یک مدرس بگذراند.

**ماده ۱۱-** حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس و امتحان درس الزامی است.

**تبصره:**

**الف.** اگر دانشجو در درسی بیش از سه شانزدهم جلسات کلاس و یا در امتحان پایان نیمسال آن شرکت نکند، نمره آن درس صفر منظور می شود. در صورت تشخیص موجه بودن غیبت توسط شورای واحد و تأیید مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه، آن درس حذف ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات محسوب می شود.

**ب.** تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت دانشجو، بر اساس دستورات عمل های مصوب معاونت آموزشی دانشگاه است.

**ج.** حذف اضطراری (حذف تکدرس) امکان پذیر نیست.

**د.** در شرایط خاص، حذف اضطراری تمام دروس یک نیمسال تحصیلی (حذف نیمسال)، صرفاً یکبار، با درخواست دانشجو (با ارائه مدارک و مستندات لازم)، تأیید شورای گروه و شورای واحد، قبل از شروع امتحانات "با رعایت سنوات مجاز تحصیلی" امکان پذیر است. نیمسال مذکور در سنوات تحصیلی محاسبه می شود.

**ماده ۱۲-** ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط استاد آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف، پروژه های درسی و نتایج امتحانات (میان ترم و پایان ترم) صورت می گیرد.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریار،

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

نمره هر درس به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

### تبصره:

**الف.** استاد درس و واحد آموزشی موظف هستند نسبت به ثبت و قفل نمرات در زمان مقرر، بر اساس دستورالعمل ابلاغی از سوی معاونت آموزشی دانشگاه در هر نیمسال، اقدام نمایند.

**ب.** نمره هر درس پس از اعمال قفل نهایی، غیر قابل تغییر است.

**ج.** دانشجویی که در هر یک از دروس مردود شود، در صورت داشتن سنوات مرحله آموزشی، ملزم به تکرار آن درس و یا درس جایگزین از برنامه درسی مصوب، به تشخیص استاد راهنما است. نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی (غیر ارزیابی جامع پژوهشی و رساله) در میانگین نیمسال و کل دانشجوی محاسبه می‌شود.

**د.** چنانچه معدل دانشجوی کمتر از ۱۶ باشد، در صورت داشتن سنوات آموزشی، مجاز است با نظر استاد راهنما، فقط در یک نیمسال تحصیلی، درس‌هایی را (علاوه بر سقف واحدهای درسی) برای جبران معدل کل بگذرانند که قبلاً از آن درس نمره کمتر از ۱۶ کسب کرده و یا برای اولین بار آن را اخذ می‌کند.

**ماده ۱۳-** دانشجویی می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل و با تایید گروه و واحد آموزشی، حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات استفاده نماید.

### تبصره:

**الف.** دانشجویی متقاضی استفاده از مرخصی تحصیلی، لازم است تا قبل از شروع هر نیمسال و در زمان مقرر اعلام شده، نسبت به ثبت و تأیید درخواست خود در سامانه آموزشی دانشگاه اقدام و از نتیجه آن اطمینان حاصل نماید.

**ب.** مدت مجاز مرخصی زایمان (بدون احتساب در سنوات تحصیلی)، تابع آخرین بخشنامه‌های وزارت است. بنابراین، درخواست مرخصی زایمان پس از تأیید پزشک معتمد دانشگاه، توسط دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

**ج.** درخواست مرخصی پزشکی (بدون احتساب در سنوات تحصیلی)، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای واحد، توسط دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

**د.** در خصوص سایر مصادیق درخواست مرخصی تحصیلی، مانند مأموریت همسر یا والدین و ... (بدون احتساب در سنوات تحصیلی)، توسط دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهرپاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه



**ماده ۱۴-** ثبت نام و انتخاب واحد دانشجوی در شروع هر نیمسال تحصیلی الزامی است و عدم انجام آن به منزله انصراف وی از تحصیل است.

### تبصره:

**الف.** در صورتی که دانشجوی در زمان مقرر نسبت به ثبت نام و انتخاب واحد اقدام نکند، ضروری است قبل از اتمام آن نیمسال تحصیلی، برای روشن شدن وضعیت تحصیلی خود به آموزش واحد مراجعه نماید. در صورت ارائه مدارک مبنی بر موجه بودن علت عدم ثبت نام در زمان مقرر و همچنین دارا بودن سنوات مجاز، به تشخیص شورای واحد می توان آن نیمسال را به عنوان وقفه تحصیلی (با احتساب در سنوات) منظور نمود. در غیر این صورت دانشجوی از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

**ب.** در مرحله آموزشی، دانشجوی از بند "د" تبصره ماده ۱۱، ماده ۱۳ و بند "الف" این تبصره، می تواند حداکثر یکی را استفاده نماید.

**ماده ۱۵-** دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل در صورت داشتن شرایط، باید شخصاً درخواست انصراف خود را در زمان مقرر، در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت و تأیید نماید. دانشجوی مجاز است فقط یک بار و تا یک ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت پس از انقضای این مهلت، حکم قطعی انصراف از تحصیل وی صادر می شود. پس از آن حق ادامه تحصیل در آن دوره از دانشجوی سلب می شود.

### تبصره:

**الف.** دانشجوی انصرافی باید به کلیه تعهدات سپرده شده در دوره تحصیلی خود عمل نماید.

**ب.** تحصیل مجدد دانشجوی انصرافی، منوط به شرکت و قبولی در آزمون سراسری بر اساس ضوابط مربوط است.

**ماده ۱۶-** تصمیم گیری در مورد تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجویان اخراجی یا انصرافی که بیش از یک سال از وضعیت اخراجی یا انصرافی آنان نگذشته باشد، بر عهده دانشگاه است.

**ماده ۱۷-** هر نوع تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری، ممنوع است.

**ماده ۱۸-** معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی که دانشجوی، در مقطع دکتری یکی از دانشگاه های رتبه یک با موفقیت گذرانده، با شرایط زیر امکان پذیر است:

۱- لازم است درس گذرانده شده با سرفصل یکی از دروس دانشجوی، بنا به تشخیص گروه آموزشی، مشابهت محتوایی داشته باشد.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه



- ۲- نمرات دروس پذیرفته شده، صرفاً در معدل کل دانشجوی محاسبه می‌شود.
- ۳- معادل‌سازی ۲ درس یکسان (از نظر عنوان و محتوا) با تعداد واحدهای متفاوت، به شرطی امکان‌پذیر است که میزان واحد درس گذرانده شده بیش از تعداد واحد درسی باشد که قرار است تطبیق داده شود. (به طور مثال: درس سه واحدی به جای درس دو واحدی قابل تطبیق است ولی عکس آن امکان‌پذیر نیست).

**تبصره:** در صورت پذیرش کلیه دروس آموزشی، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.

**ماده ۱۹-** مرحله آموزشی با پذیرفته شدن دانشجو آغاز و با قبولی در ارزیابی جامع پژوهشی خاتمه می‌یابد. انتخاب واحد ارزیابی جامع پژوهشی منوط به گذراندن کلیه واحدهای آموزشی دوره با معدل کل حداقل ۱۶، ارائه مدرک زبان خارجی قابل قبول دانشگاه طبق تبصره ماده ۲ و رعایت سنوات مرحله آموزشی طبق ماده ۹ است.

#### تبصره:

**الف.** در صورتی که دانشجو در مدت مجاز مرحله آموزشی (حداکثر ۳ نیمسال)، موفق به گذراندن واحدهای تعیین شده با معدل کل حداقل ۱۶ و موفقیت در ارزیابی پژوهشی نشود، درخواست تمدید سنوات آموزشی ایشان باید برای بررسی و اتخاذ تصمیم به دانشگاه ارسال شود. در صورت عدم موافقت با تمدید سنوات مرحله آموزشی، دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

**ب.** ارزیابی جامع پژوهشی دانشجو (و بررسی طرح پیشنهادی رساله) در حضور هیأت داوران با ترکیب زیر انجام می‌شود:

- ۱- استاد یا استادان راهنما و مشاور در مجموع دارای ۱ رأی
  - ۲- حداقل ۳ داور از اعضای هیأت علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری (هر یک دارای ۱ رأی) که باید به پیشنهاد شورای گروه و تایید شورای واحد انتخاب شوند.
  - ۳- حداقل ۱ نفر از داوران از اعضای گروه و حداقل ۱ نفر از خارج دانشگاه، انتخاب شود.
  - ۴- در مجموع حداقل ۲ تن از اعضای هیأت داوران باید حداقل دارای مرتبه دانشیاری باشند.
  - ۵- حضور اساتید راهنما برای رسمیت یافتن جلسه دفاع الزامی است.
- ج.** در صورتی که دانشجو ۲ استاد راهنما داشته باشد و حضور یکی از آنان در جلسه امکان‌پذیر نباشد با تشخیص معاون آموزشی واحد، برگزاری جلسه ارزیابی جامع پژوهشی با مابقی اعضای بلامانع است.
- د.** ثبت نتیجه ارزیابی جامع پژوهشی به صورت کیفی (رد یا قبول) در نیمسالی که دانشجو آن واحد را اخذ نموده، حداکثر ۱ ماه پس از برگزاری ارزیابی الزامی است.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهرپاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

**ماده ۲۰-** قبولی در ارزیابی جامع پژوهشی شرط ورود به مرحله پژوهشی است که با انتخاب رساله آغاز و با دفاع از آن به پایان می‌رسد.

### تبصره:

**الف.** پس از قبولی در ارزیابی جامع پژوهشی (تصویب موضوع رساله)، اخذ واحد رساله در هر نیمسال تحصیلی تا زمان دفاع الزامی است.

**ب.** دانشجوی موظف است پس از اخذ واحد رساله و در پایان هر نیمسال تحصیلی، گزارش کتبی پیشرفت کار پژوهشی خود را در سامانه دانشگاه درج نماید. تأیید پیشرفت کار پژوهشی توسط استاد/ استادان راهنما در هر نیمسال در سامانه، شرط انتخاب واحد در نیمسال آتی دانشجوی خواهد بود.

**ماده ۲۱-** دانشجوی مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری بخشی از فعالیت‌های پژوهشی خود را طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از موسسه‌های آموزش عالی داخلی یا خارجی طی نماید. دانشجویی که در فرصت مطالعاتی به سر می‌برد (اعم از داخل و خارج) موظف است در هر نیمسال تحصیلی انتخاب واحد نماید.

**ماده ۲۲-** دانشجوی لازم است پس از تدوین رساله به زبان فارسی و تأیید استاد/ استادان راهنما و اخذ تأییدیه کفایت دستاوردهای پژوهشی از معاونت پژوهشی دانشگاه (بر اساس دستورالعمل‌های مصوب شورای دانشگاه)، در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع نماید.

### تبصره:

**الف.** نگارش رساله به یکی از زبان‌های بین‌المللی یا چینی، روسی و عربی فقط برای آن دسته از دانشجویان غیر ایرانی که دروس دوره خود را به همان زبان می‌گذرانند با تأیید معاون آموزشی دانشگاه بلامانع است. در این صورت لازم است دانشجوی غیر ایرانی یک چکیده مبسوط (حداقل ۱۰ صفحه) از رساله خود به زبان فارسی نیز ارائه کند.

**ب.** ترکیب هیأت داوران جلسه دفاع از رساله به شرح زیر است:

۱- استاد یا استادان راهنما و مشاور (میانگین نمرات استادان راهنما و مشاور در کل ۱ رأی محسوب می‌شود).

۲- حداقل ۴ داور از اعضای هیأت علمی دارای حداقل مرتبه استادیاری با زمینه تخصصی مرتبط با موضوع رساله (هر نفر دارای ۱ رأی) که باید به پیشنهاد شورای گروه و تأیید شورای واحد انتخاب شوند. لازم است حداقل ۱ و حداکثر ۲ داور، از خارج دانشگاه انتخاب شوند.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهرپاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

- ۳- نماینده معاونت آموزشی بر اساس مقررات و مصوبات دانشگاه انتخاب و بدون حق رأی مسئولیت اداره جلسه دفاع را به عهده دارد.
- ج. ۲ عضو از اعضاء هیأت داوران باید حداقل دارای مرتبه دانشجویی باشند و حضور نماینده معاونت آموزشی و استاد/ استادان راهنما برای رسمیت یافتن جلسه دفاع الزامی است.
- د. در صورتی که دانشجو دارای ۲ استاد راهنما باشد، و حضور یکی از آنان در جلسه امکان پذیر نباشد، با تشخیص معاون آموزشی واحد، برگزاری جلسه با مابقی اعضاء هیأت داوران بلامانع است.
- ه. در صورتی که دانشجو دارای ۲ استاد راهنما باشد، تأیید هر ۲ نفر برای صدور مجوز دفاع الزامی است.
- و. برگزاری جلسه دفاع منوط به صدور مجوز از سوی مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه است. درخواست صدور مجوز از طرف دانشجو باید حداقل ۱ ماه قبل از برگزاری جلسه دفاع و اتمام سنوات تحصیلی وی ارسال شود.
- ز. حضور تمام اعضاء به جز استاد مشاور/ مشاورین در جلسه دفاع الزامی است.
- ح. طبق مصوبه جلسه یک صد و چهل و پنجمین شورای دانشگاه مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۱۲ راهنمایی یا عضویت در هیأت داوران رساله همسر، عروس، داماد یا بستگان طبقه اول یا دوم قرابت نسبی برای اعضاء هیأت علمی دانشگاه ممنوع است.
- توضیح: قرابت نسبی طبق ماده ۱۰۳۲ قانون مدنی مصوب ۱۳۱۴ به ترتیب طبقات به شرح زیر است:

طبقه اول) پدر، مادر، اولاد و اولاد اولاد؛

طبقه دوم) اجداد، برادر، خواهر و اولاد آنها.

**ماده ۲۳-** ارزشیابی رساله به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

الف. مردود (کمتر از ۱۶)؛

ب. قبول با درجه: خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹)، عالی (۱۹ تا ۱۹/۹۹) و عالی - ممتاز (۲۰).

### تبصره:

الف. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، دانشجو می تواند در صورت داشتن سنوات با تأیید هیأت داوران، حداکثر طی یک نیمسال تحصیلی بلافاصله پس از دفاع، و با اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران ۱ بار دیگر از رساله خود دفاع نماید. در این صورت هر ۲ درجه اخذ شده رساله در کارنامه دانشجو ثبت خواهد شد.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

ب. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از رساله خود با حداقل درجه قبولی دفاع کند، مشمول حکم اخراج می‌شود و پس از تسویه حساب و رعایت سایر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطاء می‌شود.

**ماده ۲۴-** ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای درسی تعیین شده با معدل کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله با درجه حداقل قبولی است.

### تبصره:

**الف.** دانشجو ملزم است پس از دفاع، رساله نهایی تأیید شده به همراه مدارک لازم را حداکثر تا ۲ ماه پس از برگزاری جلسه دفاع به اداره آموزش واحد تحویل نماید.

**ب.** واحد آموزش موظف است حداکثر ۳ ماه پس از برگزاری جلسه دفاع، مراتب فراغت از تحصیل دانشجو را به مدیریت خدمات آموزشی جهت اقدامات بعدی اعلام نماید. در این صورت روز دفاع از رساله (با درجه قبولی)، تاریخ دانش‌آموختگی تلقی می‌شود.

**ج.** در صورتی که به دلیل تأخیر دانشجو در تحویل رساله تأیید شده، مدارک مربوط به فراغت از تحصیل، ظرف مدت حداکثر ۳ ماه بعد از تاریخ برگزاری جلسه دفاع به مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه ارسال نشود، وقفه ایجاد شده از زمان دفاع تا تحویل مدارک با رعایت کلیه ضوابط جزو سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه شده و دانشجو مکلف به پرداخت شهریه سنوات اضافی (طبق مصوب هیأت امنای دانشگاه) خواهد بود. در این صورت تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو، تاریخ ارسال مدارک لازم برای فراغت از تحصیل از آموزش واحد به مدیریت خدمات آموزشی است و رساله در نیمسال مقارن با تاریخ فراغت از تحصیل در کارنامه دانشجو ثبت خواهد شد.

**د.** در صورتی که ظرف حداکثر ۱ سال مدارک مربوط به فراغت از تحصیل به مدیریت خدمات آموزشی ارسال نشود فرایند انجام امور فراغت از تحصیل دانشجو به دلیل کسر مدارک لازم متوقف و برای وی ریزنمرات/ گواهی موقت/ دانشنامه صادر نخواهد شد. بدیهی است در این صورت وضعیت تحصیلی دانشجوی ذکور به سازمان نظام وظیفه نیز منعکس خواهد شد.

**ماده ۲۵-** چنانچه دانشجو اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و غیره) نماید و این موضوع از سوی معاونت پژوهشی دانشگاه تأیید شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفاً گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می‌کند.

**تبصره:** تأیید تخلف علمی دانشجو حتی پس از اتمام تحصیلات وی نیز منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادره شده خواهد شد.

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریار.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir



معاونت آموزشی دانشگاه

**ماده ۲۶-** مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده واحد آموزشی و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه است.  
این آیین نامه در یک مقدمه و ۲۶ ماده و ۱۸ تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۹ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه رسید و برای دانشجویان دکتری شیوه پژوهشی از ورودی مهر ماه سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

دانشگاه  
شهید بهشتی

نشانی:

تهران، اوین،

میدان شهید شهریاری.

دانشگاه شهید بهشتی.

معاونت آموزشی دانشگاه.

کدپستی: ۱۹۸۳۹۶۹۴۱۱

Email: sabtenam@sbu.ac.ir